1875. VII. évfolyam. 167. szám. Szombat, augusztus 28.

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Veczey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni, hajdu-böszörményi és székelyhid-kerületi „független ségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Nyilt levél.

— A „Debreczen“ szerkesztőjéhez. —

Budapest, aug. 25.

Tisztelt szerkesztő ur! A Debreczenben megtartott függetlenségi párti értekezletben felmerült egy kellemetlen epizod, mely szerint Cs. S. ur, a közjogi ellenzék egyik érdemben gazdag vezérférfia, még most is akkint nyilatkozott, hogy ő az eddig használt 48-as elnevezést továbbra is fen akarja tartani, azonban ő az ország függetlensége melletti küzdelemben, kész a függetlenségi párttal közreműködni; — nem tudom, ily értelemben nyilatkozott-e szorosan Cs. S. ur, mert jelen nem voltam, de ezt veszem ki a lapok tudósításából, — mióta ez történt, beeses lapjában nehány czikk jelent meg, ellenvélemény nyilvánító, azért engedje meg, hogy én is, mint azon elveknek, melyeknek az ország önállósága és függetlensége főczéljuk, 1848. évtől tántorithatlan hive, e kérdés feletti nézetemet ön lapjában mondhassam el, mert azt elmondani annyival inkább is szükségesnek látom, mivel az „Egyetértés és Magyarujság“ mai számában felhivást látok egy köztiszteletben álló képviselőtől, melyben az a 48-as párthoz tartozó képviselőket saját lakására hivja össze, akkor, a midőn a függetlenségi párt saját helyiségében tartandó értekezletre hivja meg a képviselőket.

Midőn a 48-as párt e név alatt tömören állott 1872-dik évben, programmot bocsájtott ki, azon programmot én is elfogadtam, sőt szerencsés valék az 1872-ik országgyülési választásoknál, az azon alapon álló országos központi végrehajtó bizottság tagja lehetni, jól tudom tehát, hogy az 1872—75-ki országgyülésre a képviselők ezen programm alapján lettek megválasztva, midőn tehát a legközelebb mult évben, a 48-as párt országgyülési tagjainak többsége, a 48-as elnevezéstől bár elég fontos okok alapján eltérve, egy országos népgyülés sankcziója alapján a függetlenségi nevet vette fel, nem láttam mégis indokolatlannak, hogy nehány képviselő a 48-as elnevezés mellett megmaradt, és pedig nem láttam ezt két okból: 1-ször ugyanis, mert azon név, és programm alapján választatván meg, kivált ha választóik azon elnevezéshez ragaszkodtak, annak megtartása indokolt volt. 2-szor mert maga a programm lényegében ugyanaz levén, a mi a függetlenségi párt programmja, indokolt volt bevárni, a jelen képviselőválasztás esélyeit, s ha a jelen évi képviselőválasztásnál az tünt volna ki, hogy a közjogi ellenzéki választók többsége mégis a 48-as elnevezést kivánja, az alatt, ha azonban, a függetlenségi elnevezés mellett nyilatkozik, emez alatt lesend feladata, a közjogi ellenzéki elveken megválasztott képviselőknek csoportosulni. Két felé szakadni, azt a kis erőt is megosztani, a hatalmas többség legnagyobb örömére, s ily másodrendü kérdéseken, a minő az elnevezés, torzsonkodni, nem lehet sem a közjogi ellenzéki pártok, sem a képviselők feladata.

Volt már szerencsém más alkalommal is, szóval, de hirlapokban is kinyilatkoztatni, miszerint Magyarországnak, ugy tényleg, mint történelmileg csak két pártja van, és pedig létezik e két párt már az Árpádház kihalta óta, egyik az, mely Magyarországot önállóan fenállhatni képtelennek hiszi, a mely a szomszédos államok szorosabb szövetségében keresi támaszát, a mely az idegen népek támogatásában és az azokkal ügyközösségben véli elérhetni az ország felvirágzását, — ez az ugynevezett kiegyezési, a másik, a mely csak ugy hiszi ez államot boldognak, ha függetlenül és önállólag, minden idegen beavatkozástól menten intézi ügyeit, — ez a függetlenségi párt, — az elnevezés már most, akár nevezzük ezen pártot 48-as, akár közjogi ellenzékinek, ez másodrendü kérdés, de miután e kérdés felvettetett, s miután valószinü, hogy még többször is szóba fog hozatni, én bár a mult országgyülés végeztével még a szorosan vett 48-as párthoz tartoztam, sőt szerencsés voltam a 48-as párt 1875. (választásokat megelőző) országos gyülésen, mint jegyző működni, jelenleg azon nézetemet mondom ki, miszerint eltekintve attól, hogy az ugy is nem nagy számban levő közjogi ellenzéki pártnak, mindenben egyet kell érteni, s igy az ily dolgokban a magán nézetet, a netaláni személyes tekintetet, a többség nézeteinek alá kell rendelni, és igy szükséges, hogy a magyarországi összes közjogi ellenzék, melynek többsége, a függetlenségi elnevezés mellett nyilatkozott — a függetlenségi elnevezést fogadja el, ezen zászló és név alatt tömörüljön, még a következő okokból is:

1-ször, mert ezen elnevezés legjobban kifejezi a czélt, a mire törekszünk, mi nem más, mint Magyarország önállósága és függetlensége más idegen államoktól.

2-szor, mert mint fentebb is érintém, a választók többsége e czimet fogadá el.

3-szor, mert azt Kossuth Lajos ajánlotta és ez utóbbi maga is elég indok, mert ha Tisza Kálmán ajánlatára elfogadta a fuzionált két párt a szabadelvü nevet, nekünk bizonyára el kell most már fogadnunk azzal szemben a függetlenségit. Ugy hiszem, közelebb állunk mi ehhez, mint a mindenféle elemekből, még a muszkavezetőkből is összetákolt párt, a szabadelvü elnevezéshez.

Azért is ne kicsinyeskedjünk uraim, azt bevalljuk, hogy elveink ugyanazok, azt szerencsém volt kimutatni, az elnevezés hozzánk illő, ne csináljunk tehát szakadást, vagy kanapépert névért, ha ne talán valaki azt mondaná, hogy lényegben is van különbség (fentartva erre a válasz jogát) azt mondom, hogy ha volna, épen egy körben kellene azt tisztába hozni, döntsön az ily dolgok felett a többség nézete, mert ha minden eltérő nézetből, különválási kérdést csinálunk, akkor a 35 tagból álló közjogi ellenzéki képviselők 3—4 pártra is oszolhatnak. Vivjuk ki uraim előbb főczélunkat, hogy önállólag és Bécs befolyása nélkül intézhessük minden ügyünket, hiszen ebben mind egyetértünk, s ha ezt kivivtuk, akkor vitatkozhatunk azon még most 2-od rendü s csak is akkor felmerülhető kérdésekről. A meddig pedig azt ki nem vivtuk, küzdjünk összevetett vállakkal elveink mellett, mert a czél eléréséhez csak ugy lehet reményünk, ha a nagy czélra, minden más tekintetet háttérbe szoritva, teljes egyetértésben müködünk s egymást minden személyes érdek mellőzésével mindenben támogatjuk, ne csináljunk tehát névért semmi meghasonlást, és legyünk mindnyájan egyetértők.

Kühnel Ignácz.

— **Politikai dolgok.** Zsedényi (76 éves) a ház korelnökségét elfogadá. — Ghyczy K. elfogadta a ház elnökségére a kijelölést. — A kormány a jövő évi költségvetést összeállitá, s a delegációk ülésezése előtt beterjeszti. — A képviselők nagy része már felérkezett a fővarosba.— A király e hó 30-án érkezik Budapestre. — Andrássy ellen, külföldi hirek szerint, nagyban dolgoznak. — Az erdélyi püspök a tanitói nyugdijról szóló törvény ellen müködik. — Gr. Erdődi főlovászmesterré neveztetett ki. — Inkei Nándor magyar báró ifn. — Az ügyvédi könyvek vezetésére nézve az igazságügyér szabályzatot bocsátott ki. — A függetlenségi párti képviselők ma d. u. 4 órakor értekezletet tartottak, a 48-asok reggel tanácskoztak. — A delegációk szept. 21-én ülnek össze.— A főrendiház elnöke Majláth György lesz.

Debreczeni szemle.

Van dinnye, van gyümölcs. Nem tudom mit csinálna a szegény ember ebben az istenverte nyomoruságos időben, ha most a gyümölcsféle oly olcsó nem lenne! De van is látszatja a fogyasztásnak, mert rothadásnak indult dinnyehulladékok lepik az utczákat s a téreket, miket a conservativ érzelmü utczaseprők meg nem látnak, lévén az ő gondjuk csupán a burkolat tisztán tartása.

Kérjük a kapitányi hivatalt, szerezzen érvényt azon rendszabálynak, — mely a házak elején öntözést két frt birság mellett elrendeli. E város ugy is rémitő poros, szintén jól esnék az embernek, ha legalább elég széles gyalogjárdáinkon nem kellene azt taposni.

Azt beszélgetik széltére, hogy városunkban részvénytársulat van alakuloban, mely a vasutállomástól bérkocsin vagy omnibuszon, vagy bármely alkalmatosságon bejövők nyakait a kitörés ellen biztositaná. Semmi jövőt nem jósolok e társulatnak, mert a sok fizetendő miatt, hamar be fogja adni a kulcsot.

Közvetlen a nagytemplom közelében van egy „kávéház,“ az „ezermester“ házában; mig másutt, nem oly fekvésü, de mégis tisztességesebb helyen bezárnak s elcsendesednek éjfélre: ott néha reggelig tart egy két pasasér tivornyája, kik nem tudni, mi okból, épen nem látszanak respektálni a „templom közelétét.“ T. kapitányi hivatal! a háztulajdonosok személyeiben sem keil vállogatást tenni, hanem az elevenjére tapintani az oly „ezermestereknek“ is, kik házuknál ily jellegü üzletet engednek.

Nunc venio ad fortissimum. Egy uri ember, aki egyházi személy, s egy magán intézetnél tanár, az egyháztéren pedig háztulajdonos, azt gondolja magában: „hiába mossák a szerecsent“ stb. Házánál igen eredményteljes kutatásokat eszközölhetnének Römer Flóris és Henszlmann a czölöpkorszakból, mert Tompaként: anno ezer . . . de hát ki tudná e házat mikor épiték? annyi igaz, hogy feltalálva a padlázás nem vala még? Nincs az a czitrom, melyből a levet tovább srófolnák, mint azon putriból a gazdája. Még tavay „körül csinos“ nevezet alatt „czivis“ (?) leányokkal teljes helyiség volt, most pedig, hogy lakó belé nemakadt: a kapun látható czédulaként „több rendbeli“ kiadandó raktárrá változott át. Nem ártana, ha Kápolnási ur is épitészi consiliumot hina össze, a házban esett kárra vonatkozólag, mely a hátsó falához rakott óriási nagyságu salétrom, szalmiakór özönvizellötti téglarakásból származott. E lapban már többször tétetett czélzás azon barlangkorszaki épitményre; hanem gazdája oda se hederit, hisz igy is jövedelmez, habár egy, a pusztán is lebontásra váró, lakhatlan, ócska csárdánál is gyalázatosabb.

Van már szép kövezett piaczunk, s azon oly jól érzi magát az az egy pár kávés gyékénysátor, hogy no! Mintha csak az ur isten is egyedül azok számára teremtette volna.

Még egy alázatos istánczia. Mély tisztelettel kéretnek azon nagyérdemü rendőrségi inspekcziós közegek, kik a szinház udvaráról a csizmadiaszinbe szolgáló kapu kulcsát kezelni szokták, hogy a hivatalból történő hosszadalmas alvásban elfáradt szempilláikat tegyék kissé hamarább mozgásba. Én ma reggel 5 óra után át akarván ott menni, a tudvalévő okból a szinházfelől rekedtem. Kiváncsi voltam reá, hogy hányan járnak igy; először egy cs. kir. gyalog kapitány, azután egy hadnagy, azután egy pékinascsapat, azután egy jó sor kömives és ács, nem győztem fél hatnál tovább várni, magam is visszaindultam azon biztos tudatban, hogy az átjárás majd csak 7 óra felé lesz a közönség rendelkezése alá bocsátva, aludván addig az igazak álmát.

Por a világ, dinnye a tromf!

Barangó.

„A birói kar példányképe.“

Bocsánat! Ezer bocsánat! Tekintetes birói kar, millió bocsánat!

Sárvári Ferencz, Szücs István, Tóbi István, Mészáros József, Szabó Imre s még ti többen, a kiket a debreczeni törvényszék területéről, mint kitünő birákat ismerünk: engedjetek meg!

Mi őszinte tisztelettel hajlottunk s hajlunk meg mindig igazán tisztelt és szeretett birói nagyságtok előtt.

De bocsánat! Hirlapirói kötelességünk indit arra, hogy jelentsük ki, mikép a debreczeni kir. törvényszék területén levő székelyhidi járásbirót, Móricz Lajost, a székelyhidi ügyvédi kar Lajos napján ugy üdvözölte, mint a „birói kar példányképét.“

*

Azon szerencsés helyzetben vagyunk — hogy Móricz Pálon, az „arany paraszt“-on, a példányképü biró testvérbátyján kivül senki sem tart bennünket hazafiatlannak, ha azt kivánjuk, hogy a magyarok istene Árpád hazájának soha se adjon ily birói — példányképet.

*

Mi nem vagyunk szakértők, s mégis példánykepül ismerők a debreczeni biróságot. S ime, a székelyhidi „szakértő“ ügyvédi kar áll előlő, s az hivatalosan, habár hivatlanul is kijelenti, hogy nem is a debreczeni törvényszék területén, hanem átalában, tehát a hazában a birói kar példányképe Móricz Lajos.

Vajon a székelyhidi ügyvédi kar önmagát alacsonyitá-e le, vagy Móricz Lajost, midőn őt példányképül ismeré?

*

A dolog igy történt. Móricz Lajos volt székelyhidi járásbirót jelenleg szatmári törvényszéki elnököt folyó hó 25-én a nála testületileg tisztelgett székelyhidi ügyvédi kar egyludtoll nagyságu 8 és fél aranyat nyomó értékes s csinos kiállitásu aranytollal lepte meg, mely aranytollon a következő felirás olvasható:

„A birói kar példányképe Móricz Lajos kir. járásbirónak, névnapi s bucsuemlékül a székelyhidi ügyvédi kar 1875, aug. 25.“

— ***A magyar fővárosból.*** **Blahánné** a népszinházánál 8000 frt tiszteletdijat nyer. **Thaisz** főkapitány a „Hont“, „Kelet Népé“-t s a „P. Lloyd“-ot perbe fogta. **A vámházban** nagymérvü sikkasztások történtek. **György** Aladár a művészet történetén dolgozik. **A népszinház** karmestere Erkel Elek lesz. **Az izraelita** templomban a ládákat kirabolták.

Vidék.

— A „Debreczen“ levelezése. —

Ér-Mihályfalva, aug. 27.

A mükedvelők jótékonyczélu II-ik előadása, „Férj egy órára“ és „Négyülölő“ 1 felvonásos vigjátékokkal f. hó 19-én; a III. pedig a f. hó 22-én „Betyár kendője“ czimü népszinmüvel ismét megtörtént, mely daraboknak előadásánál a szereplők mindkét részről a közönség teljes megelégedését érdemelték ki, de még más jutalmok is volt, mert volt virágbukét és koszoruzápor quantum satis!

A II-dik előadásnál felülfizetett Glück Adolf ur 1 frtot o. é.

A III-diknál Müller Kálmán ur 1 frt, Müller Mihály ur 1 frt, Glück Adolf 1 frt, Lindenfeld Sámuel 1 frt, Reizman József 1 frt. A kiváló érdem e felülfizetések gyüjtésénél Klein Ida kisasszonyt illeti, ki is, valamint a felülfizetők, e nemes czél iránti buzgóságukért fogadják az egylet hálás köszönetét.

Nyiregyháza, aug. 27.

Kossuth Lajos nevenapját mi is megünnepeltük, ez alkalommal szerencsénk volt Kun Pál s.-pataki tanárhoz is.

Ferdinánd királyért itt is megtartatott a gyász istenitisztelet, melyen a törvényszéki hivatalnokok közül senki nem volt jelen.

Rablók garázdálkodnak a vidéken, de elfogatásukra semmi intézkedés nem tétetett.

Egyetlen fürdönk megégett.

Sztupa társulata szept. 4-kén kezdi meg itt előadásait.

Nagy-Károly, aug. 27.

Lövészünnepélyünkön mult vasárnap a lövészkirály czimet Kozma Mihály nyerte el. Dijakat nyertek: Pálfi Gyula és Grázel István.

E hó 21-én nagy tüz volt nálunk. Három ház égett le. A tüzoltók kitünően müködtek.

H.-Dorogh, aug. 27.

Városunkban ma megint tüz ütött ki, — már hatodik ebben a hónapban, negyedik tiz nap alatt, két keresztül utazott csegei embert a nép gyujtogatási gyanura elfogott, és ha igen derék rendőrhadnagyunk Farkas Pál ur azonnal a helyszinén nem terem, a sok tüzveszélytől megrémült lakosság bosszujának alig ha áldozatul nem esnek, különben egyenes lelkü és minden tettét nagyon is megfontoló rendőrhadnagyunk az előleges vizsgálat után oda nyilatkozott, hogy az illető gyanusok aligha nem ártatlanok.

— ***Vidéki hirek.*** **Nagyváradon** Rulikovszky Kázmér lengyel tisztért gyászistenitisztelet tartatott. **Pécsett** két szép kisasszony ügyvédi irodát nyitott, s e szakban kitünő jártassággal is birnak, de mivel diplomájuk nincs, a kir. ügyész bünvádi keresetet inditott ellenök, a szép hölgyek maguk védik magukat. **A koritniczai** fürdőben aug. 16-ig 720 vendég volt. **Römer Flóris** nyitrai kanonokká neveztetik ki. **T.-Sz.-Miklóson** okt. 10-én termény és gyümölcskiállitas rendeztetik.

A polgári házasság.

E napokban megnyilik az országháza, hogy magába fogadja azon testületet, mely hivatva van mindenek előtt hazánk financziájának megzavart egyensulyát helyreállitani, aztán azon sarkalatos törvényeket megteremteni, melyek Magyarországot jogállammá tegyék, me-

---

A „DEBRECZEN“ tárczája.

Bécsi levelek.

IV.

Az idény elkezdődött; egyes családok szállingóznak haza a fürdőből, falusi tartózkodási helyeikről, már látni ujra a rég nélkülözött ragyogó „equipage“-okat végig robogni a „Ringstrassen“, melyek eddig valamely falusi lak minden elegantiát nélkülöző istallójában várták a jobb idő, a „Saison“ elérkeztét.

A ki nyájas olvasóim közül talán azt hiszi, hogy a falusi élet itt olyan, mint nálunk „oda haza“, az nagyon csalódik. A vidéki tartózkodás itt többe kerül, mint ben a székvárosban, s igy könnyen megmagyarázható, hogy miért siet ide az embernek azon faja, mely erőnek erejével a „haut volié“-hez akar számittatni? Egyébiránt itt a legkisebb faluban is városi élet uralkodik nyáron, s az itt lakás, állván az többnyire egy „primitiv“ szobából, még egy kis kamrából, ahuzba kerül, mint egy kényelmes lakás évi dija, ben a városban. A nagyobb házak, emeletek többnyire, nem bérházak, hanem egyes, tehetős család tulajdona, mely azután a nyarat, vagyis a „holt idényt“ ott tölti. A középosztály rendesen vasárnapi napon tartózkodik falun.

Már reggel 6 órakor iszonyu tolongás van a különfele indóházaknál, s a pénztárnokot majd szétszedik. Daczára az óránként induló vonatnak, mely egyszerre 2—3000 embert szállit, a közlekedés, különösen vasárnap, a körülményekhez képest nagyon hiányos. Statistikai adatok vannak előttem, a kirándulók számát illetőleg. Igy átlagosan 48—50,000 ember van vasárnaponként olyan, kik még az esteli vonatokkal visszaérkeznek. Ezeknek legalább 20%, a mint kiérkeztek, beül egy „sörcsarnokba“ és estig arról gondolkozik, hogy a természet ugyan dicső, de a sör is igen jó. Mások pedig leheúsznek egy fa alá és aluszszák az igazak álmát délig, akkor pedig nem alkalmas az idő a sétálásra, hanem ebédelni lehet. Azt se huzzák már onnan ki kötéllel. — De vannak azután olyanok is, kik a „valóban nagyszerü“ természet bámulásába merülve, elfelejtkeznek mindenféle világi dologról, s ezeket aztán rendesen az zavarja meg, hogy a „láthatáron sötét, komor felhők kezdenek feltünedezni“, melyek ennekutána egy egésséges záporral elverik a port és feverik az embereket a „magas oromról“, melyek is kétségbeesett rohanással igyekeznek elérni a távolból mutatkozó mentő fedelet, melyet némelyek elég „prózaiul“ „Bier-halle“-nak akarják constatálni, a sentimentalis rész nagy és méltó megbotránkozására, mely annak kissé költői magyarázatot akart adni. No, de a mindinkább felmerülő kételyeket csakhamar eloszlatja a kérdéses ház nagybetüs felirata: „Bierhalle des Nepomuk Haubitschek.“ A rejtélyes kérdés ilyen prózai magyarázatot nyert.

No, de mindegy, talán jobb, csak előre, „Vorwerts.“

No, valahára megérkeztünk, eközben a vihar nőttön nő, s mi „ázunk, fázunk.“

Itt volnánk, hanem most meg egy harczias kinézésü delnő állit meg bennünket, és indignálva felszólit, hogy először jegyet váltsunk, mert ma itt „Grand Concert“ van 15 kr. bemeneti dijjal, mely alól még a kritikus sem vétetik ki. — Egyenként bejutottunk végre. Hanem eközben az eső megszünt, a nap szépen kisütött és lőn a legszebb idő. No hát már most csak vissza, a honnan jöttünk. Sic! Tehát ujra utnak eredtünk, s a társaság egyhangu beleegyezésével az ugynevezett „Knödel-hütte“-nek tartottunk, hol igen kellemes meglepetés várt reánk, amennyiben ott találtuk a „bécsi magyar egylet“ összes tagjait, kik a komáromi „Lakatosék“ zenéje mellett táncoltak. Az elnök Vidor István részéről legszivesebb fogadtatásban részesülve, ki is azután a társaságnak bemutatott bennünket, a táncosterembe mentünk, hogy a már rég nélkülözött csárdás mellett felejtsük el, hogy milyen messze vagyunk édes anyánktól, szép hazánktól. Azok a kis szőke német leányok csak nem tudtak megbarátkozni, illetőleg nem igen tudták tánczolni, hanem azért megugráltattuk magyarosan, kik aztán nem győzték mondogatni, milyen szép tánczu az a csárdás. Meghiszszük azt.

Igy elmulattunk esteli 9 óráig, azután pedig „éljen a haza“ kiáltással oszolni kezdtünk és az indóházfelé tartottunk. Itt azután különböző oldalba ütések, tyukszemre hágások által occupáltunk egy koupét, a hova Lakatosékat is bequártélyoztuk, kik közkivánatra elkezdték játszani Reményi halhatatlan müvét „Repülj fecském ablakára“, mely kitörő éljenekkel fogadtatott. Mellettem közvetlenül ült egy bécsi gavallér, kinek foglalatossága hétköznap a lábtyübajban szenvedő emberiség talpait fódozgatni, egyébiránt öltözékén végig tekintve, rögtön meglátjuk az ugynevezett „Schani“ lelkedezve kérdezték hol? Közben megállott a vonat és én kiszállva, folyton „gyilkost“ kiáltottam, s mindinkább tünedeztem szemei elől a gyilkost kereső kouducteuröknek. — Gyalog jöttem be a városba, 11 órakor érkeztem meg fáradtan, összetörve, egy szóval nagyon furcsa állapotban, azok még talán most is keresik a gyilkost.

HENRIK.

lyek a culturai haladást, a felvirágzást előidézzék.

A felvirágzásnak egyik fontos tényezője a polgári házasság intézményének létesitése leend. A törvényjavaslat már letétetett a ház asztalára, de az a fekete szellem, mely mindannyiszor feltünik, a hányszor valamely reform életbe léptetése forgott a szőnyegen, ezen javaslatot is elkergette tárgyalás elől talán a lomtárba, de reméljük és meg is várjuk, hogy most már késni nem fognak az igét testé változtatni.

A házasság azon jogszerü kötés, mely egy férfi és egy nő között a végett keletkezik, hogy azok egész életünkön át teljesen közös életet folytassanak. Ez a házasság korrekt definiciója, miből világosan következik, miszerint a házasság természeti és erkölcsi viszony levén, annak lényegével ellenkezik a házasság létrejövése ellen mesterséges gátokat épiteni, de minthogy ilyen akadályok már tényleg vannak — és pedig quantum satis — a házasság lényegének és czéjának tisztázása tekintetéből azokat le kell rombolnunk, mely mütételnél a leghathatósabb eszközként kinálkozik: a polgári házasság. Tudjuk és elismerjük, hogy a polg. házasságnak behozatala sok nehézséggel jár, de annak tekintetbe vételénél, hogy mily jóltevő és mondhatnók áldásthozó előnyökben részesitend ezen institutió, eltörpülnek, és majd nem megsemmisülnek az akadályok. — Minden felvilágosodott eszü ember meg van győződve arról, miszerint ezen intézmény első rangu, fontosságu, és ezért nem szabad hátrálni a magasztos czél elérésétől egy nehány gát miatt. — Igaz, vannak a polg. házasságnak ellenei fent és alaant. Fent a keresztes széken, mert hatalmunk megcsorbitásától tartanak és lent a népnek egyik előitélettel megtömött részének bigottsága.

De épen azért kell a polg. házasságot behozni, hogy ezen elleneinket jó barátokká tegyük, hogy tudjuk őket meggyőzni arról, hogy ez semmiféle irányban kárt okozni nem képes, de mint a mesebeli leánynak, minden léptén, nyomon rózsa terem.

A tógás urak a kanoni joggal legyezgetik magukat, mondván, a házasság szentség és azért a polgári hatóság előtt nem köthető, arra csak papi kéz van hivatva. — Hogy a polgári hatóság előtti kötés a házasság lényegével megegyez mutatja a fenti definitio; de hogy a kecske is jól lakjék, a káposzta is megmaradjon, a szentség jellegének megóvására a jelzett módon kötött házasságnál a papikéz megadhatja az áldást, elmehetünk a városházától az isten házába, s igy a szentség a házasságban ezután is élhet és uralkodhatik.

Más itt a baj, a hideg borzadály futja végig a tógát azon gondolatnál, hogy előtte egy jóhitü keresztyén egy zsidóval álljon, mert ezen házasság szerinte nem szentség és minthogy nem szentség — a házasság szentség levén — nem is házasság. De miért?

Talán azért nem az, mert 2 külön felekezeti között kötetnek? — Hát a katholika és református között miért állhat meg a házasság kanonjogilag is? Ugyanazon támadások intézethetnek a ref. és katholika, mint a zsidó és katholikus, vagy református között kötött házasság ellen, és ugyanazon érvelések védik emezt, mint a másikat, tehát ha ez fennáll, fenállhat az is; ha az szentség, szentség, ez is. Egyébiránt a házasság az égben köttetik, ha ez a multra igaz, igaz leend a jövőre is.

Már a római jog, — melyre pedig, különösen a házasság lényegére vonatkozó részere igen nagy befolyásssal volt az egyházjog, — nyiltan vallja, hogy a házasság hatásával a jog körébe vág, de vallja ezt minden civilizált állam joga, már ha a kifolyomány a jog körébe vág, tanácsos az alapot ennek körében lefektetni.

(Vége köv.)

Hagel Gyula.

Védbeszéd.

Sietünk közölni Ugron Gábor védbeszédét saját lapja, a jelesen szerkesztett „Baloldal“ után, a mely beszédet hiressé vált sajtópere alkalmával tartott Marosvásárhelyt.

Ugron Gábor kitünő tollát már ismerik e lapok olvasói. A „Debreczen“-ben Constáns név alatt megjelent talpraesett czikkeit ismertette csaknem minden magyar lap.

Jelezzük, hogy a bevádolt czikkrészlet ez volt: **„Ha mi egyszer kidőlünk a közteherviselés igájából, ki pénzén fogják ruházni és koplaltatni azt a libériás cseléd-séget, a melynek hadsereg a neve, ölés a mestersége, kudarcz a nyeresége, időpusztitás a szolgálata.“**

Erre nézve ime a védbeszéd.

*

Legelsőben is megütközésemet kell kifejeznem, hogy a közvádló ur a fejedelem mindenek fölött álló személyét is a vitába kivánja vonni, mit a köteles és határtalan tiszteletet tilt, nem is helyes, mert a felség nem a hadsereg, hanem az állam, a polgárok feje és mint ilyen, feje a fegyveres polgárságnak, a hadseregnek is.

Tisztelt esküdtek! hallották a vezérczikket egész terjedelmében, mely az állam polgárainak tulterheltetéséről szól és abban csak példaként van a bürokraczia és hadsereg, mint igen sokat felemésztő előhozva. Igazságos-e, helyes-e egy bölcsészeti elmélkedésből négy sort kikapni és e négy sor nevében vádat emelni, mikor csak az egészből lehet a czikk czélját és irányát meghatározni. Ha helyesnek, igazságosnak tartják ezen eljárást, önöknek el kell itélni az ó-testamentomot, mint erkölcstelent, mert némely részei a közerkölcsiséget megbotránkoztatják, el kell itélniök akkor az uj testamentumot, mint kommunistát, mert egyes részei megtámadják a tulajdonjogot: pedig az ó-testamentom egészben az emberi elme remekműve, az emberiség hőskölteménye és az uj-testamentom egészben a keresztény civilizáczió alapja, erkölcsi megváltásunk törvénykönyve: és akkor több csalatkozhatlanságot, több óvatosságot kivánnak meg a bizantikus szőrszálhasogatókkal szemben, mint megvártak az évezredek a próféták tól, s a századok az évangelistáktól.

A vád alapját képező tételekről azt mondja a vádlevél minden habozás nélkül: „ez alatt az osztrák-magyar cs. k. hadsereg értetvén — — —.“ Ha nem találók és igazak megjegyzéseim, hogyan találta ki oly könnyen közvádló ur, hogy ki értetik alatta, hisz meglepően talál az olasz hadseregre is, melyről Machiavelli is irta, s mi is ugy tapasztaltuk, hogy mindig megverték, midőn idegenekkel mérközött, hisz meglepően talált a Mexikóból megszökő franczia hadseregre is, melynek a birálatot szintén nem türő tagjait sebesületlenül százezrével fogták el az utolsó hadjárat alkalmával? Nem becsületsértés, hanem keserü kifakadás ez, mely az állandó hadsereg intézményét itéli el: hisz magam ez intézményeknek tagja vagyok egyszer a hazában és másodszor tagja voltam Franczia országban s a haza és szabadságért szivesen viseltem a fegyvert, azonban az intézményt, mint felejthetlen tábornokom, Garibaldi, kinek több csatája volt, mint csendes éjszakája, az intézményt magát, mint a nép jóléte és szabadságára károst elitéltem, mélynek lételéig; mint egy angol mondá: „midőn kenyeret kér a nép, lőport és golyót adnak kezébe, midőn egésséges lakásért könyörög, kaszárnyába lökik, midőn munkát keres, hadgyakorlatot kap.“

Ámbár mind a czélok iránya, mind a vádolt rész szószerinti értelme az, hogy minden hadsereg alatt az állandó hadsereg intézménye értetett, de mégis a közvádló urat felkeresem saját terrénumán és bebizonyitom, hogy ha az osztrák-magyar hadsereget értettem volna is, becsületsértést nem követtem el: mert először egy állami intézményről meggyőződés szerinti véleményét szabad minden honpolgárnak kimondani, tehát nekem is; másodszor, azon négy sor minden tételében igaz s az igazság kimondása nem becsületsértés, s ha az volna is, nem az én hibám. (Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

* **Debreczen város polgármestere** — hiteles tudósitás szerint — tegnap beadta lemondását.

* **Személyi hir.** Főiskolánk egykori jeles tanára, Imre Sándor kolozsvári egyetemi tanár jelenleg városunkban időzik. Isten hozta körünkbe!

* **A versenygyalogolás napja**. Holnap reggel pontban 4 órakor indulnak utra a „verseny-gyalogolók.“ Az összejövetel már három órakor a népkert bejárata előtt lesz. Az indulás felette érdekesnek mutatkozik; Balázs Kálmán kitünő zenekara fog a helyszinén működni. A versenyzők összesen heten vannak, névszerint: Nánássy Lajos, fehér s égszinkék karés sapkaszalaggal; ifj. Gyürky Sándor, zöld-fehér szin; Schlesinger Miklós, rózsaszin zöld; Szaicz Károly, sárga-piros; Kis Mór, megyszin; Tóth Ödön, rózsapiros; Kálnai Sándor, zöld. Inditók: Budaházy Endre, Farkas Géza, Boschetti András, pontban négy órakor a versenyzőket egy sorba állitják, s Budaházy Endre, előmondja a „becsületszó“ adást, melyet a versenyzők mindegyike utánmondani tartozik, ennek megtörténtével, a versenyzők sorba kezet fognak az inditókkal, azután Budaházy Endre elnök hármat olvas, s a versenyzők elindulnak. A három inditó aztán kocsira ülve kiséri és ellenőrzi a versenyzőket egész Nagyváradig. Berettyó-Ujfaluban az ottani önkéntes tüzoltóegylet által kinevezett bizottság fogja a versenyzőket várni, s igazolási jegyeiket az érkezési sorrendben láttamozni. Nagyváradon a fogadtatás a legnagyszerübbnek igérkezik. A tornaegylet tagjai közül nehányan a versenyzők elébe mennek egész Borsig, s ott az első versenyzővel mint diszkiséret fognak visszamenni Nagyváradra. A gyalogversenytársulat bizottsága: Csécsi Mór és Grünwald József ma délben utaztak el Nagyváradra, hogy ott a szükséges intézkedéseket megtegyék. Különben a társulatnak több tagja is átrándult ez alkalomra; minden tag kékszinü kokárdát fog viselni, melyen érmek hü lenyomata lesz látható. A bizottság tagjai, megkülönböztetésül kékszinü kar- és vállszalagot viselendnek. Mint látható tehát a rendezés a legtapintatosabb, s látványosság tekintetében sem hágy kivánni valót fen. A verseny lefolyásáról, valamint a nagyváradi fogadtatásról lapunk legközelebbi számában részletes tudósitást hozunk.

* **Főiskolánk** tudós tanára Balogh Ferencz „Egyháztörténelmének“ 3-ik kötetét most rendezi sajtó alá.

* **Temesváry Lajos** szinigazgató szeptember 16-án fogja megnyitni a debreczeni szinházat. Minthogy ezen szinház most van először magánvállalkozó kezében, a megnyitó előadást némi ünnepélyességgel fogják összekötni. Temesváry Lajos prologot fog elszavalni s ezenkivül egy felvonásos dramolettet adat elő, melynek tárgya Debreczen város történelméből a török uralom idejéből van meritve. A prologot s a dramolettet Pokorny Jenő irta. A budai szinkör tagjai Lajos napján ezüst billikommal lepték meg igazgatójukat.

* **Hymen.** A gazdászati tanintézet egyik derék tanára Szücs Mihály mult csütörtökön tartá esküvőjét a kellemben s szellemben gazdag Leidl Irma kisasszonynyal. Áldás frigyökre!

* **Szágfy bátyánkról** a Napló következőleg ir. Az irói és müvészi körnek ma érdekes vendége volt: Szágffy József nyugalmazott színész, ki már öt évvel ezelőtt ünnepelte ötven éves szinészi jubileumát, és ez alkalommal sok kitüntetésben részesült. Az e századbeli színészet első uttörőivel müködött együtt, régibb színész volt Szentpéterinél, számtalan adomát tud színészetünk valamennyi jeleséről. 1846-ban a nemzeti szinházhoz is szerződtették, melynek két évig volt tagja. Országszerte ismerték, mert maga is szervezett szintársulatot, melylyel sok várost bejárt. Egy ideig Arany János is tagja volt az ő társulatának. Később az öreg ur belefáradt a szinigazgatóságba, mely sok pénzébe került. Letelepedett Debreczenben, hol becsületessége, derült kedélye, kiapadhatlan tréfái, s örök jó kedve miatt mindenütt igen kedvelik. Szinészi nyugdija nagyon kevésre megy, — de a mellett a kaszinó könyvtárnoka is. Leánya, Folténvi Vilmosné, a debreczeni szinház jeles tagja. Az öreg ur váltig azt mondja, hogy ő hatvanegy éves, és hogy ő még csak ezentul lesz öreg, pedig tul van a nyolczvanon. Rég nem volt Pesten, egészen meg van lepetve fővárosunk nagy átalakulásától, fel is tette magában, hogy ezentul minden öt évben megnézi a fővárost.

* **A „Debreczen“** 163. 164. 165-ik számaink, „Lázongas az iszlám ellen“, czimü czikkében, a hibásan szedett: Hassi humájum és Zórim helyett: Hatti humájum és Zizim vagy Dzsem herczeg olvasandó.

* **Ez is érdekes.** A „Debreczen“ tegnapelőtti számában megjelent egy czikk a Debreczenben ujonan épülendő nagytanoda terveire vonatkozólag. A mely is azt mondja, hogy a magas képzettségü „Domokos Kálmán“ tanár tervét, miut a legjobbat fogadták el — s azután zárjel közt megjegyzi, hogy ha az „alaprajzokat, a füvészkert és udvar felőli homlokzatokat ujonan tervezi az illető, akkor az nagyszerü fog lenni.“ — Most méltán kérdezheti mindenki, ugy a biráló, mint az épitészeti és szépészeti bizottság, „hogy vajon az a terv megfelel-é a programmnak? mert már én csak ugy gondolkozom, hogy ha egy oly tekintélyes fővárosi épitész, mint Ybl Miklós lett volna a biráló, egy oly tervet, mely annyira eltér a programmtól, hogy oly nagy változtatásokat kell rajta véghezvinni, nem fogadta volna el. Hanem ezeket mellőzve, az egésznek a városi tanács az oka, mert ha nagyobb, illetőleg tisztességesebb dijat tüzött volna ki, akkor nemcsak oly tervek érkeztek volna be, a melyeket annyira el nem lehet fogadni, azaz, a melyek annyira eltérnek a programtól, a mit a fentebb emlitetten is láthatni. Az igazat megvaliva, jobb lett volna a biráló bizottságot szakértőkből; — nem pedig ellenkezőleg választani. (Beküldetett.)

* **Örömmel olvassuk** a „Kelet népé“-ből, hogy Tamásy József közkedvességü népszinmüénekesünk a népszinházhoz nem mennek lételéig; mint egy angol mondá: „midőn kenyeret kér a nép, lőport és golyót adnak kezébe, midőn egésséges lakásért könyörög, kaszárnyába lökik, midőn munkát keres, hadgyakorlatot kap.“

Ámbár mind a czélok iránya, mind a vádolt rész szószerinti értelme az, hogy minden hadsereg alatt az állandó hadsereg intézménye értetett, de mégis a közvádló urat felkeresem saját terrénumán és bebizonyitom, hogy ha az osztrák-magyar hadsereget értettem volna is, becsületsértést nem követtem el: mert először egy állami intézményről meggyőződés szerinti véleményét szabad minden honpolgárnak kimondani, tehát nekem is; másodszor, azon négy sor minden tételében igaz s az igazság kimondása nem becsületsértés, s ha az volna is, nem az én hibám. (Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

* **Debreczen város polgármestere** — hiteles tudósitás szerint — tegnap beadta lemondását.

* **Személyi hir.** Főiskolánk egykori jeles tanára, Imre Sándor kolozsvári egyetemi tanár jelenleg városunkban időzik. Isten hozta körünkbe!

* **A versenygyalogolás napja**. Holnap reggel pontban 4 órakor indulnak utra a „verseny-gyalogolók.“ Az összejövetel már három órakor a népkert bejárata előtt lesz. Az indulás felette érdekesnek mutatkozik; Balázs Kálmán kitünő zenekara fog a helyszinén működni. A versenyzők összesen heten vannak, névszerint: Nánássy Lajos, fehér s égszinkék karés sapkaszalaggal; ifj. Gyürky Sándor, zöld-fehér szin; Schlesinger Miklós, rózsaszin zöld; Szaicz Károly, sárga-piros; Kis Mór, megyszin; Tóth Ödön, rózsapiros; Kálnai Sándor, zöld. Inditók: Budaházy Endre, Farkas Géza, Boschetti András, pontban négy órakor a versenyzőket egy sorba állitják, s Budaházy Endre, előmondja a „becsületszó“ adást, melyet a versenyzők mindegyike utánmondani tartozik, ennek megtörténtével, a versenyzők sorba kezet fognak az inditókkal, azután Budaházy Endre elnök hármat olvas, s a versenyzők elindulnak. A három inditó aztán kocsira ülve kiséri és ellenőrzi a versenyzőket egész Nagyváradig. Berettyó-Ujfaluban az ottani önkéntes tüzoltóegylet által kinevezett bizottság fogja a versenyzőket várni, s igazolási jegyeiket az érkezési sorrendben láttamozni. Nagyváradon a fogadtatás a legnagyszerübbnek igérkezik. A tornaegylet tagjai közül nehányan a versenyzők elébe mennek egész Borsig, s ott az első versenyzővel mint diszkiséret fognak visszamenni Nagyváradra. A gyalogversenytársulat bizottsága: Csécsi Mór és Grünwald József ma délben utaztak el Nagyváradra, hogy ott a szükséges intézkedéseket megtegyék. Különben a társulatnak több tagja is átrándult ez alkalomra; minden tag kékszinü kokárdát fog viselni, melyen érmek hü lenyomata lesz látható. A bizottság tagjai, megkülönböztetésül kékszinü kar- és vállszalagot viselendnek. Mint látható tehát a rendezés a legtapintatosabb, s látványosság tekintetében sem hágy kivánni valót fen. A verseny lefolyásáról, valamint a nagyváradi fogadtatásról lapunk legközelebbi számában részletes tudósitást hozunk.

* **Főiskolánk** tudós tanára Balogh Ferencz „Egyháztörténelmének“ 3-ik kötetét most rendezi sajtó alá.

* **Temesváry Lajos** szinigazgató szeptember 16-án fogja megnyitni a debreczeni szinházat. Minthogy ezen szinház most van először magánvállalkozó kezében, a megnyitó előadást némi ünnepélyességgel fogják összekötni. Temesváry Lajos prologot fog elszavalni s ezenkivül egy felvonásos dramolettet adat elő, melynek tárgya Debreczen város történelméből a török uralom idejéből van meritve. A prologot s a dramolettet Pokorny Jenő irta. A budai szinkör tagjai Lajos napján ezüst billikommal lepték meg igazgatójukat.

* **Hymen.** A gazdászati tanintézet egyik derék tanára Szücs Mihály mult csütörtökön tartá esküvőjét a kellemben s szellemben gazdag Leidl Irma kisasszonynyal. Áldás frigyökre!

* **Szágfy bátyánkról** a Napló következőleg ir. Az irói és müvészi körnek ma érdekes vendége volt: Szágffy József nyugalmazott színész, ki már öt évvel ezelőtt ünnepelte ötven éves szinészi jubileumát, és ez alkalommal sok kitüntetésben részesült. Az e századbeli színészet első uttörőivel müködött együtt, régibb színész volt Szentpéterinél. számtalan adomát tud színészetünk valamennyi jeleséről. 1846-ban a nemzeti szinházhoz is szerződtették, melynek két évig volt tagja. Országszerte ismerték, mert maga is szervezett szintársulatot, melylyel sok várost bejárt. Egy ideig Arany János is tagja volt az ő társulatának. Később az öreg ur belefáradt a szinigazgatóságba, mely sok pénzébe került. Letelepedett Debreczenben, hol becsületessége, derült kedélye, kiapadhatlan tréfái, s örök jó kedve miatt mindenütt igen kedvelik. Szinészi nyugdija nagyon kevésre megy, — de a mellett a kaszinó könyvtárnoka is. Leánya, Folténvi Vilmosné, a debreczeni szinház jeles tagja. Az öreg ur váltig azt mondja, hogy ő hatvanegy éves, és hogy ő még csak ezentul lesz öreg, pedig tul van a nyolczvanon. Rég nem volt Pesten, egészen meg van lepetve fővárosunk nagy átalakulásától, fel is tette magában, hogy ezentul minden öt évben megnézi a fővárost.

* **A „Debreczen“** 163. 164. 165-ik számaink, „Lázongas az iszlám ellen“, czimü czikkében, a hibásan szedett: Hassi humájum és Zórim helyett: Hatti humájum és Zizim vagy Dzsem herczeg olvasandó.

* **Ez is érdekes.** A „Debreczen“ tegnapelőtti számában megjelent egy czikk a Debreczenben ujonan épülendő nagytanoda terveire vonatkozólag. A mely is azt mondja, hogy a magas képzettségü „Domokos Kálmán“ tanár tervét, miut a legjobbat fogadták el — s azután zárjel közt megjegyzi, hogy ha az „alaprajzokat, a füvészkert és udvar felőli homlokzatokat ujonan tervezi az illető, akkor az nagyszerü fog lenni.“ — Most méltán kérdezheti mindenki, ugy a biráló, mint az épitészeti és szépészeti bizottság, „hogy vajon az a terv megfelel-é a programmnak? mert már én csak ugy gondolkozom, hogy ha egy oly tekintélyes fővárosi épitész, mint Ybl Miklós lett volna a biráló, egy oly tervet, mely annyira eltér a programmtól, hogy oly nagy változtatásokat kell rajta véghezvinni, nem fogadta volna el. Hanem ezeket mellőzve, az egésznek a városi tanács az oka, mert ha nagyobb, illetőleg tisztességesebb dijat tüzött volna ki, akkor nemcsak oly tervek érkeztek volna be, a melyeket annyira el nem lehet fogadni, azaz, a melyek annyira eltérnek a programtól, a mit a fentebb emlitetten is láthatni. Az igazat megvaliva, jobb lett volna a biráló bizottságot szakértőkből; — nem pedig ellenkezőleg választani. (Beküldetett.)

* **Örömmel olvassuk** a „Kelet népé“-ből, hogy Tamásy József közkedvességü népszinmüénekesünk a népszinházhoz nem mén- vén által, Debreczenbe szerződött. Temesváry tapintatos igazgatói ügyességének e szerződtetéssel egyik ujabb jelét adta; Debreczen városa pedig örülhet a jó aquisitiónak.

* **Rónai Cyula** feledhetetlen szinmüvészünk siremléke, halálozási napja évfordulóján, folyó évi szept. 5-én fog ünnepélyesen leleplezteni Nagyváradon.

* **Hetivásárunk** ma nem mutatott fel nagymérvü terményt, sőt inkább annak kevésbé lett kiállitását a keddi csökkent árnál fogva indokoltnak tartjuk, mindazáltal megjegyezzük, hogy h.-szoboszlói termesztő egy kis szekér idei uj csős tengeri kiállitásával lepte meg a piaczi közönséget. E szekértengeri az ugynevezett kanadai faj, de volt közönséges magyar tengeri is 1 zsákkal, mely utólsót 1 frt 40 kron kinálta. A szekértengerinek sok nézője volt, de vevőre még nem talált — az adó és vevő között levő árkülönbség miatt. A mai egyéb terményárak a keddiek szerint jegyezhetők.

* **A „Divat-Nefelejts“** 25. száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Könyek, Darmay Viktor; Regény a vidéken, Lauka Gusztáv; Rémes órák a sivagatban, uti rajz, Borostyáni Nándor; franczia Sant George után Heintaller Elmo; tárcza: Egy számüzött irónőről, Szana Tamás; Thermae Antoninianae, Prém József' Lucria ünnepe, Bulyovszky Gyula; A nemzeti szinház hete, Pokorny Jenő; Mi ujság. Rövid hirek, Hymen, irodalom, zene és müvészet; Egyletek; talányok, a boritékon: hirek a nagyvilágból, iróinkról, vegyesek, bizományi tár. Melléklet, szinezett divatkép. A Divat-Nefelejts megjelen minden vasárnap válogatott szépirodalmi részszel és dus mellékletel. Előfizetést elfogad minden postahivatal, Budapesten pedig a kiadóhivatal sebestyénter 1. félévre 6 frt, negyedévre 3 frt.

* **Uj zenemüvek.** Megjelent s beküldetett hozzánk: „A betyár“, eredeti csárdás, zongorára szerzé Balla Károly, a szerző sajátja; kapható Debreczenben, ifj. Csáthy Károly gazd. akadémiai könyvárusnál, ára 60 kr. A csinos czimképen Bogyó, mint Sobri látható. — Ugyanazon szerzőtől megjelent „Le lierre“, Vojnovics Ilka k. a.-nak ajánlva. Kár volt idegen czimet használni. Mindkettő igen csinos kiállitásu.

* **Közelebbi tárczánk** alatt hibásan áll, hogy „vége köv.“, mert ott már — vége.

LEGUJABB.

— **Komáromból** értesitenek minket, hogy a városban és vidékén függetlenségi párt alakitásán fáradoznak. Jó sikert!

Szerkesztői nyilt posta.

— Nádudvarra. Máskor is kérjük a tudósitást. — Köbölkut. Köszönettel vettem. Csak többet is. — H.-Dorogh. Közelebb jut rá hely. Minél többször kérjük. — Nyiregyházára. Mihelyt sor kerül rá. Azért csak rajta. — Zilah. Dull László alispán urnak. Szivesen. Hétfőn. — Kómáromba. A közérdeküekből minél többet. Üdvözlet.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
SZATMÁRI KÁROLY.
Főmunkatárs:
TISZAI DÁNIEL.

HIRDETÉSEK.

KUBINYI KÁLMÁN
DEBRECZENBEN
Ujból berendezett raktárát — minden üzletéhez tartozókkal bőven ellátta, — kiválólag:
Lovagló készletek,
Vadászati kellékek.
Férfi kalapok,
Nyakkendők,
Esőernyők,
Női pipere diszáruk,
Toillet és illatczikkekkel
leszállitott árban!!
A még fenmaradt 100 drb selyem napernyő — azok között nagyobb részt 6 frt, 7 frt, 8 frt, 9 frt, 10 frtos — tetszés szerint választva
darabja 2 frtól 4 frtig kapható!
259 6—6

JAKAB, HELLER és LIPPMANN
ajánlja a t. cz. birtokos és gabonakereskedő uraknak **dusan ellátott**
zsákraktárát,
a legjobb minőségben és jutányos gyári áron, bármily nagy mennyiségben.
220 26—

241. sz.
ÁRJEGYZÉKE
az
„István“ gőzmalom társulat
készitményeinek
helybeli raktáraiban.

Szám	Költségmentesen engedmény nélkül, készpénz fizetés mellett, kötelezettség nélkül	Egész zsákban		Kisebb részletben 1/8 mázsáig	
		100 b. font		oszt.	ért.
A B	Asztali dara 1-ső rendü	13	58	13	90
C	szintén 2-od „	12	47	12	70
0	Királyliszt	13	21	13	50
1	Lángliszt	12	65	12	90
2	Montliszt	12	09	12	30
3	Zsemlyeliszt 1-ső rendü	11	54	11	80
4	szintén 2-od „	10	79	11	—
5	Fehérkenyérliszt 1-ső rendü	9	68	9	90
6	szintén 2-od „	8	75	8	90
7	Barnakenyérliszt 1-ső rendü	8	19	8	40
8	szintén 2-od „	7	26	7	40
9	Lábliszt 1-ső rendü	6	14	—	—
10	szintén 2-od „	4	28	—	—
R I	Rozsliszt 1-ső rendü	8	—	8	20
R II	szintén 2-od „	7	44	7	60

=zsákingyen.=

Debreczen, 1875. aug. 20.

A DEBRECZENI
könyv, kőmünyomda s kártyagyári részvénytársulat
KÖNYV- KŐ- és MÜNYOMDÁJA.
ajánlkozik
mindennemü nyomtatványok
jutányos áront
gyors és pontos
elkészitésére.
Üzlethelyiség, — hová a megrendelések intézése kéretik, — főpiacz, a reform. nagytemplom mellett.

Titkos betegségek
és
bőrbajok
gyógyitatnak **RICORD** párizsi egyetemi tanár egyedül biztos gyógymódja szerint,
FOGAK
és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak.
Dr. Weisz Gyula.
gy. orvos által.
Lakik: Miklóstorza Mózes Lajos-féle ház 2079. sz. 281 1—36

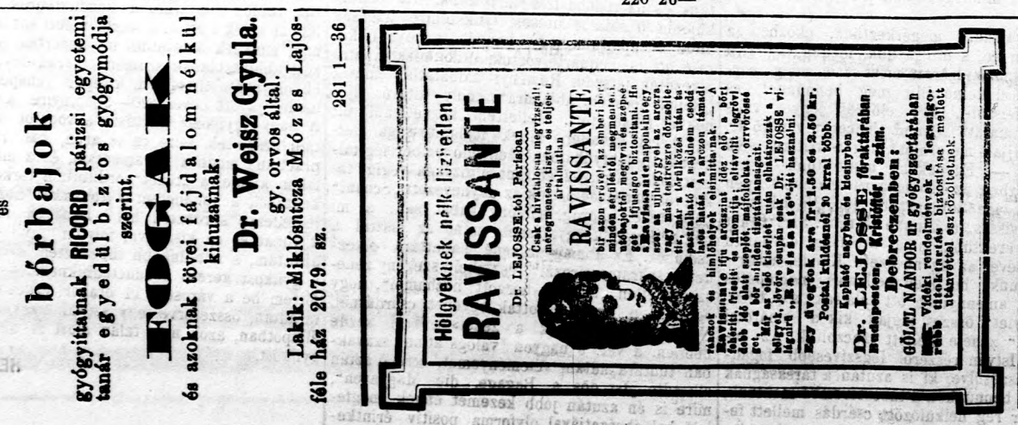

Ház eladás.
A néh. Vásárhelyi Györgyné Némethy Juliána hagyatékához tartozó darabos-utczai 1050-dik sor számu ház és utánavaló külső földe — kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó.
Értekezhetni az örökösök megbizottjával Szabó Antal ügyvéddel. (Lakik Debreczenben, hatvanutcza 1517. szám alatt.) 279 —3

Vállalkozó kerestetik
kosztadásra.
A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet földmives iskolájában a Pallagon körülbelől **70 tanuló** élelmezésére ezennel árlejtés nyittatik. A vállalkozót az intézet ellátja **teljes konyha és asztal felszerelésével** ugy, hogy minden tőke vagy más **befektetés nélkül** megkezdhető a vállalat. Vállalkozó a gazdaságban kényelmes lakást és **minden az üzlethez tartozó kellék keket nyer.** Jelentkezési határidő szeptember 3-ik, a meddig minden más feltételek megtekinthetők naponként d. e. a gazdasági tanintézetben péterfia-utcza végén.
Az igazgatóság.
282 1—3

Debreczen, nyomatott a részvény társ. könyvnyomdájában. 1875.